

På Flugt

Før- og eftermateriale

UNDERVISNINGSFORLØB

Udforsk-forløb

På Flugt er et tværfagligt undervisningsforløb, som bygger bro imellem Historie, Samfundsfag, Dansk og valgfaget Billedkunst. Vi inddrager kunsten som formidlingsredskab, samt underbygger elevernes kendskab til den lokale historie og hvordan den kan bruges i deres samtid.

Materialet til På Flugt er rettet imod undervisningen i Historie, Samfundsfag, Dansk og Billedkunst på 8. årgang.

Forløbet er struktureret som en 3 dages emneuge. På de følgende sider findes et komplet undervisningsmateriale til gennemførelse af denne med brug af fagene Historie, Samfundsfag, Dansk og valgfaget Billedkunst.

Dag 1: Her arbejder I hjemme på skolen i fagene Historie, Samfundsfag, Dansk og valgfaget Billedkunst.

Dag 2: Her møder I formidlerne på FLUGT – Refugee Museum of Denmark, Præstegårdsvej 21, 6840 Oksbøl, i tidsrummet 9.00-13.30, medmindre andet er aftalt.

Vi anbefaler at I ankommer senest 08.45 for at I kan få tid til at sætte jeres ting og bruge museets toiletter inden vi går i gang.

Dag 3: Her arbejder I hjemme på skolen i fagene Historie, Samfundsfag, Dansk og valgfaget Billedkunst. Dagen afsluttes med en fernisering af jeres elevers kunstneriske fortolkninger af emnet FLUGT. Her kan I fx vælge at invitere en mindre klasse eller elevernes forældre samt skoleledelsen mv.

Forløbsstruktur

DAG 1 Hjemme på skolen

Lektion 1	Historie: Baggrundshistorie og PP fra MBP	Lektion 5-6	Samfundsfag: Forløbet "På flugt" fra Alinea Samfundsportal, lavet i samarbejde med FN's Flygtningeorganisation UNHCR. Her skal I kigge på kapitel 1 i forløbet, hvor I skal arbejde med følgende tre underoverskrifter: • "Forforståelse" • "Flygtning, migrant, eller?" • "Flygtninge og indvandrere i Danmark"
Lektion 2-3	Historie/Samfundsfag: Biograf: I ser Dokumentarean "Hitlers Tyske Flygtninge", 59 minutter 		
Lektion 3-4	Historie: Læs Kapitel 1: "En aktuell historie", i bogen "Tyskere på flugt", af John V Jensen. Løs tilhørende opgaver	Lektion 7	Dansk: Læs uddrag af "Med Ilden i ryggen". Eleverne får lov til at vælge om de vil have læst højt, lave makker-læsning, eller læse selv

DAG 2 Besøge FLUGT

08.45-09.00	Ankomst museet FLUGT – Refugee Museum of Denmark	11.00-11.45	Spisepause. Her serveres en autentisk frokost baseret på ingredienser som var til rådighed i flygtningelejrene i Danmark fra 1945-1949. I kan altså lade madpakken blive hjemme.
09.00-11.00	Formidling med NaturKulturVarde i og omkring FLUGT museet	11.45-13.30	Formidling med NaturKulturVarde i og omkring FLUGT <i>Husk tøj og fodtøj efter vejret, vi er udendørs noget af dagen.</i>

DAG 3 Hjemme på skolen

Lektion 1-2	Dansk/Samfundsfag: Se den oscar nominerede Flugt. 85 minutter.	Lektion 5-6	15 min: Se video med visuel kunstner Parul Mohda som inspiration til billedarbejdet. 1,5 timer: Arbejd med billedkunstopgaven, hvor alle delelementer forsøges flettet sammen til en helhed
Lektion 3-4	Dansk/Billedkunst/Samfundsfag/Historie: Et trygt hjem? En kunstnerisk bearbejdning 2 timer: Den indeledende aktivitet består af 8 videoer, af ca. 2 minutters varighed, efterfulgt af små snakke med sidemanden plus 4-6 tegne-opgaver af 10-15 minutters varighed.	Lektion 7	1 time: Udstilling, ophængning og præsentation Fernisering for Venskabsklasse, mindre elever, ledelse eller andre?

DAG 1

Baggrundsviden på skolen

1. Lektion > Historie

Hvad vil det sige at være på flugt, hvem er flygtningene og hvilke konsekvenser har flugten for dem? De spørgsmål er universelle og vil være aktuelle så længe der findes mennesker som føler sig nødsagede til at flygte fra deres hjemlande. Det er i hvert fald vores påstand.

Gennemgå på klassen denne powerpoint:

Læs artiklen [her](#),
eller scan QR-koden

Tal om de enkelte begivenheder og lokaliteter. Brug gerne klassekort eller kort på internettet for at forstå geografien.

Læs den nedenstående baggrundstekst af John v. Jensen, Vardemuseerne:

MILLIONER AF TYSKERE PÅ FLUGT

I januar 1945 rykkede Sovjetunionens Røde Hær for første gang under 2. verdenskrig ind på tysk territorium i øst. Kampene sendte en meget stor flygtningestrøm fra især Østpreussen, Danzig og Pommern mod vest. I al hast måtte befolkningen forlade hus og hjem med de mest nødvendige personlige ejendele. Krigens slutkampe på Østfronten sendte op mod 12-14 millioner mennesker – især kvinder, børn, ældre personer og sårede soldater – på flugt. I forsøget

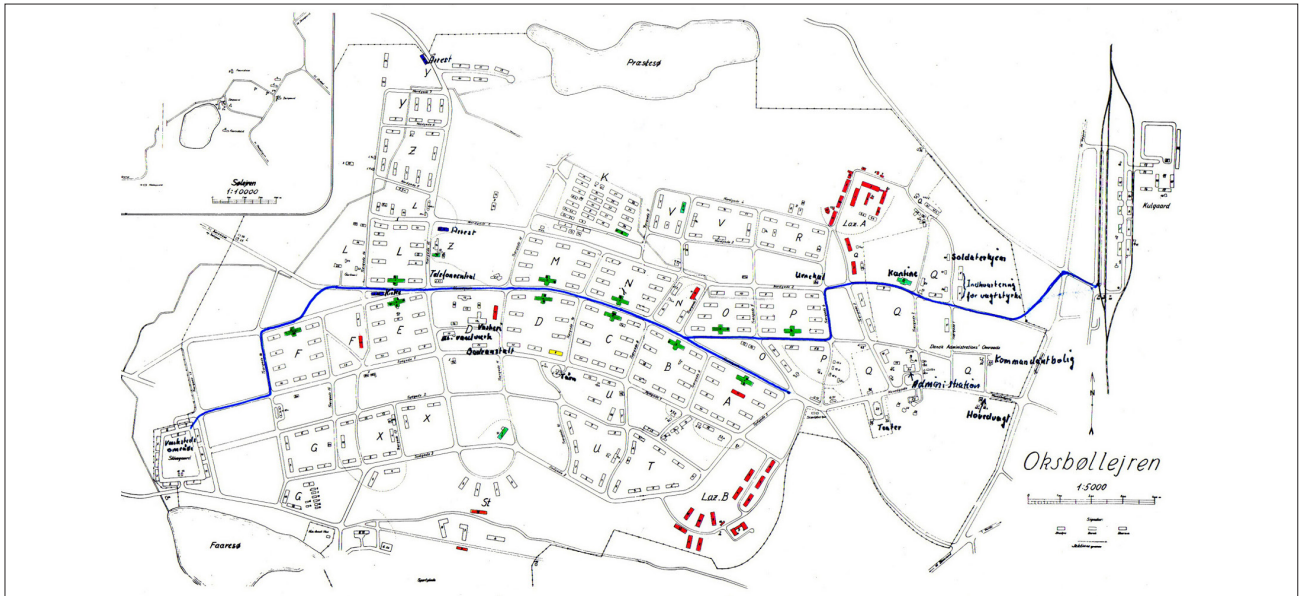
på at komme i sikkerhed søgte en del af flygtningestrømmen mod vest med jernbane, til vogns eller til fods. Andre søgte fra de belejrede Østersøbyer mod kysten, hvor den tyske marine havde indledt en stor evakuering. Flygtningeskibene var fyldt til bristepunktet og var under stadig trussel fra russiske ubåde. Redningsaktionen blev ramt af flere af verdenshistoriens største skibskatastrofer. Alene sænkningerne af skibene 'Wilhelm Gustloff', 'van Steuben' og 'Goya' krævede omkring 20.000 ofre.

Tyske flygtninge kommer til Danmark i begyndelsen af 1945

De første tyske flygtninge blev observeret i Sønderjylland i begyndelsen af februar 1945. I de følgende måneder anløb flygtningeskibe især de østvendte jyske havne som Aabenraa og Aarhus. I besættelsens sidste måneder søgte flygtningene især til Køben-

havn. I alt cirka 350.000 tyske flygtninge ankom i det besatte Danmark fra februar og frem til befrielsen den 4. maj 1945. Mere end 200.000 forblev i Danmark efter befrielsen, og mange af disse kom under opholdet i forbindelse med Oksbøllejren.

Kort over Flygtningelejren i Oksbøl 1946, Vardemuseerne

OKSBØLLEJREN BLIVER FLYGTNINGELEJR I 1945

De første tyske flygtninge kom til Oksbøllejren den 21. februar 1945, og ved befrielsen den 5. maj var der allerede indkvarteret omkring 10.000 flygtninge. Efter befrielsen blev lejren som andre militæranlæg i Jylland taget i brug til husning af de nu internerede tyske flygtninge. Især Jylland havde mange militære forlægninger, som besættelsesmagten nu havde forladt; det drejede sig eksempelvis om flyvepladserne i Aalborg, i Skrydstrup, i Grove ved Karup og i Rom ved Lemvig. Disse lejre blev taget i anvendelse, efterhånden som tyskerne forlod dem og briterne frigav dem.

Det betød, at flygtningepresset, som befolkningen, skolevæsenet og kulturlivet især i København oplevede det, efterhånden kunne lettes.

Indkvarteringen i Oksbøllejren fandt sted i alle de godt 200 mandskabsbarakker, men også de ca. 80 hestestaldsbarakker blev taget i brug til beboelse. Lejren måtte desuden udvides for at skaffe pladser nok, og ved årsskiftet 1945-46 var der skabt plads til yderligere 20.000 flygtninge. Indbyggertallet kom derved op på 35.000 personer. Det betød, at lejren var den sjette største 'by' i Danmark. En storby bag pigtråd, er den blevet kaldt.

Flygtningelejren i Oksbøl bestod af flere hundrede barakker, hvor de op mod 36.000 personer blev indkvarteret. Hver barak husede cirka 150 personer. Også lejrens tidligere hestestalde blev taget i anvendelse til beboelse. Her blev der skabt 'skillevægge' mellem familier ved hjælp af tæpper. Livet i boligerne er blevet beskrevet som fuldt af støj, os, lugte og rod. Om vinteren var det svært at varme barakkerne op. Foto: Blåvandshuk Lokalhistoriske Arkiv

2.- 3. Lektion > Historie

Biograf:

I ser Dokumentaren Hitlers Tyske Flygtninge.

Læs artiklen [her](#),
eller scan QR-koden

Dokumentaren tager 59 min i alt, og afsæt gerne tid til en kort snak om udsendelsen efterfølgende.

Vi anbefaler popcorn, kaffe, te mv.

3.- 4. Lektion > Historie

Læs Kapitel 1; "En aktuel historie" i bogen "Tyskere på flugt", af John V Jensen.

Læs [her](#),
eller scan QR-koden

Løs de tilhørende opgaver.

Opgaver til "Tyskere på flugt" Kapitlet "En aktuel historie" Du skal undersøge, og forstå, følgende ord mens du læser:

Sejldugspresenninger	Østprøjsen
Den Røde Hær	Vogntoget
Civilbefolkning	Våger i isen
Forsvarslinjer	Flygtningestrøm
Maltrakterede	Krigsforbrydelser
Ministryger	Besættelsesmagten

Print et europakort på papir. Måske har jeres lærer gjort det i forvejen?

Indtegn nu ruten for flygtningene, med start i Gdąnsk, Polen. Herefter Rügen og Rostock. Derfra videre til Bad Segeberg og Neumünster. Til sidst over den danske grænse til Tønder og som endestationen Oksbøl.

Brug 5 minutter på at undersøge nærmere omkring koncentrationslejren Auschwitz-Birkenau

Hvad er Den Røde Hærs motivation til at lemlæste lig, voldtage kvinder og slå civile ihjel, når de erobrer områder fra tyskerne?

5.- 6. Lektion > Samfundsfag

Forløbet "På Flugt" fra Alineas Samfundsfagsportal, lavet i samarbejde med FN's Flygtningeorganisation UNHCR. Her skal I kigge på kapitel 1 i forløbet.

Læs [her](#),
eller scan QR-koden

I skal arbejde med følgende tre underoverskrifter; "Forforståelse"
"Flygtning, migrant eller?" "Flygtninge og indvandrere i Danmark"
Hvis I har tid, kan I fortsætte med kapitel 2 af forløbet.
Løs de tilhørende opgaver.

7. Lektion > Dansk/Historie

Som afslutning på dagen er det tid til fordybelse og hygge.
Højtlesning: Læreren læser uddraget "Med Ilden i ryggen" højt.

Læs [her](#),
eller scan QR-koden

Hvis læreren vurderer at det kan fungere, får eleverne lov til at vælge hvordan og hvor i klassen de sidder, bare de sidder komfortabelt og ikke forstyrrer hinanden. Læreren vurderer om eleverne skal have en kopi og læse med under oplæsningen.

DAG 2

En ekskursion til museet FLUGT – Refugee Museum of Denmark

08.45-09.00	Ankomst museet FLUGT – Refugee Museum of Denmark
09.00-11.00	Formidling med NaturKulturVarde i og omkring FLUGT museet
11.00-11.45	Spisepause
Her serveres en autentisk frokost baseret på ingredienser som var til rådighed i flygtningelejrene i Danmark fra 1945-1949. I kan altså lade madpakken blive hjemme.
11.45-13.30	Formidling med NaturKulturVarde i og omkring FLUGT

Husk tøj og fodtøj efter vejret, vi er udendørs noget af dagen.

Hvis I har udfordringer med de specifikke tidspunkter, eller andre forhold vores formidlere skal være opmærksomme på, bedes I kontakte formidlerne direkte i god tid inden jeres forløb.

DAG 3

Et trygt hjem?

1.- 2. Lektion

Dansk/Samfundsfag: Se den oscar nominerede Flug.
Filmen tager 85 minutter.

Find filmen [her](#),
eller scan QR-koden

3.- 6. Lektion

Et trygt hjem? I Arbejder med Kunst som udtryksform.
Undervisningsmaterialet findes på de følgende sider.

7. Lektion

FERNISERING: I kan fx invitere en venskabsklasse, nogle mindre elever, skolens ledelse, klassens forældre m.fl. og gerne gøre det hele lidt festligt. Måske servere et glas bobler.

Det at have et hjem er et fundamentalt behov for, at vi kan trives som mennesker. Men hvad vil det egentlig sige at have et hjem? Hvad gør at noget føles som hjem, og hvorfor er det vigtigt at italesætte, hvad et hjem er?

DE NÆSTE 5 LEKTIONER SKAL DU BRUGE PÅ:

1. At se 8 små film sammen med de andre i klassen, snakke med din sidemakker om filmene og designe 6 tapeter.
2. At skabe et collagebillede af de færdige tapeter og hente inspiration hos kunstneren Parul Mohda. I skal se en video med Parul.
3. At lave en udstilling af alle jeres færdige collagebilleder og afslutte forløbet med en fernisering.

DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom er en landsdækkende ungdomsorganisation, der arbejder for og med unge, der er flygtet til Danmark. DFUNK er landets eneste ungdomsorganisation, hvis primære målgruppe er unge i alderen 15-30 år med flugterfaringer. Gennem sociale og udviklende fællesskaber i hele landet bringer DFUNK unge med og uden flugterfaringer sammen på tværs af baggrunde og erfaringer.

'Stemmer ud af boksen' er et projekt gennem DFUNK som består af meningsdanneruddannelsen "Udtaler" samt Fortællernetværket. Gennem projektet arbejder DFUNK for, at flere unge med flugterfaringer bliver hørt i den offentlige samtale. DFUNK finder nye, kreative måder de unge kan engagere sig på. Ønsket er at styrke unges tro på, at deres stemmer er vigtige for Danmark, og at de kan være med til at forme og forbedre samfundet gennem deltagelse i demokratiet.

På meningsdanneruddannelsen 'Udtaler' arbejder unge med flugterfaringer med at formidle budskaber på egne præmisser. For eksempel samarbejder de unge med talentfulde filmfolk for at skabe deres egne film. De unge deltagere udvikler filmene, der handler om temaer som hjem, midlertidighed, drømme og håb. Disse film fortæller forskellige historier, valgt af de unge selv, ud fra hvad der betyder mest for dem. Ved at se de 8 små film, kan du få et indblik i de udfordringer, som unge med flugterfaringer i Danmark, kan stå over for.

Lærersens huskeliste:

- A4-papir til tapeterne, tus penne i forskellige farver eller evt. farveblyanter.
- Kraftigt karton i A3 eller større, limstift/hobbylim, sakse.
- Evt. lidt snor/tråd i forskellig farve med tilhørende nåle og malertape (til fastgøring af tråden på bagsiden).
- Evt. juice/saft/Bobler til ferniseringen.

FREMVISNING AF VIDEOER FOR KLASSEN:

- Du skal bruge en projektor til fremvisning af videoer

Find videoerne [her](#), eller scan QR-koden

Find videoerne [her](#), eller scan QR-koden

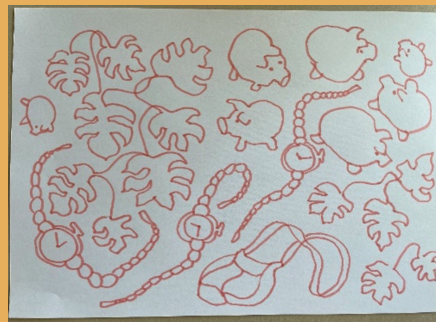
FERNISERING - PLANLÆG:

- Find et velegnet lokale med god plads til udstillingen
- Inviter forældre, en anden klasse eller måske folk fra en nabo institution til fernisering af udstillingen.
- Overvej hvordan ferniseringen skal foregå. Lad evt. et par elever fortælle om processen.

FREMGANGSMÅDE - DESIGN AF TAPETER

Inden I går i gang er det vigtigt at I forstår opgaven. Til hvert tapet skal du bruge 1 stykke A4-papir og tus-penne i farver eller farveblyanter.

Med tapet menes et dekorativt mønsterark, hvor enkelte eller flere motiver eller mønstre gentages (gerne mange gange) og med kun lidt mellemrum imellem. Se et eksempel her:

- Til forskel fra et billede, skal der i tapeterne ikke være motiver, der er vigtigere end andre.
- Tapeterne kan være mere eller mindre abstrakte med symbolske farver og tegn.
- Til hvert tapet skal du vælge tre (eller fire) farver, der ligger tæt på hinanden, for eksempel gul, orange og rød eller blå, turkis og grøn.
- Stregtegningen skal laves med en af de tre farver. Vælg gerne den farve, der ligger midterst på lys-mørke skalaen af de tre valgte farver til strengen – altså ikke den lyseste og heller ikke den mørkeste.
- Prøv at få din streg til at se let og ubesværet ud, gerne i én lang sammenhængende streg, hvor det er muligt.
- Arbejd intuitivt, hurtigt og koncentreret, men ikke sjusket. Hvis der er ting, man ikke kan se hvad er, er det helt ok.
- Tapetet bliver sjovest at kigge på bagefter, hvis det føles som en leg at arbejde med det!
- Gå i gang med det samme med den første ting, du kommer i tanke om (uden at tænke for meget), og find på flere ting undervejs.
- Hvis du er helt tom for ideer, må du starte med abstrakte mønstre og håbe, der dukker motiver op undervejs.
- For at få dine motiver til at virke som mønstre, skal du ikke tænke på deres virkelige størrelsesforhold, og du må gerne placere dem meget tæt på hinanden.
- Hvis det gør det nemmere for dig, må du gerne finde dit motiv på din mobil og kigge efter det.

FREMGANGSMÅDE - FARVER OG STRUKTURER

- Du skal så efterfølgende fylde papiret ud med farve på både motiv og baggrund, så det hvide papir ikke ses mere – eller næsten ikke.
- Bruge gerne varme farver til behagelige ting og kolde farver til ubehagelige ting.
- Vend gerne dine skraveringer i forskellige retninger, så du også skaber stofligheder med farven.
- Tapeterne skal gemmes, da de skal bruges senere. Men hvis du ikke når at blive færdig med et eller flere af tapeterne, kan de færdiggøres under den afsluttende opgave, hvor tapeterne skal samles i et collagebillede.

Nu er du klar til at gå i gang med opgaven

Del 1:

Se 8 korte film fra DFUNK, Stemmer ud af boksen — Film

I forløbet skal I se 8 små film, snakke sammen to og to om filmene og designe tapeter.

Find filmene [her](#),
eller scan QR-koden

Se filmene i den rækkefølge, der er beskrevet nedenfor. Læreren styrer tiden og efter hver film snakker I kort med hinanden. Dertil er der udarbejdet nogle spørgsmål. Spørgsmålene er ment som inspiration til en samtale af ca. 5 minutters varighed. I kan selv vælge det ud, som er mest inter-

essant for jer at snakke om. Hvis det kniber med tiden, må de springe nogle spørgsmål helt over.

Derudover skal eleverne efter nogle af filmene udføre en visuel brainstorm og designe et tapet. De skal cirka bruge 10-15 minutter pr. tapet. De skal i alt lave 4-6 tapeter, og bruge mindst 4 af tapeterne til den afsluttende kunstopgave. Hvis det kniber med tiden, kan de vælge et eller to af tapeterne fra. Det vigtigste er at alle når at lave minimum 4 tapeter.

1. SE VIDEO 'JAWAHER, JILAN, MURSA, SALAH'

Jawaher, Jilan, Mursal og Salah spørger, hvad 'hjem' betyder. De er alle fire unge med flugterfaringer, som giver deres bud på, hvad hjem betyder for dem. De har været nødsaget til at forlade alt, hvad de kendte og holdt af og har skullet starte deres liv på ny. I fællesskab rejser de spørgsmålet: "Hvorfor føler I jer ikke hjemme sammen med os, når vi føler os hjemme sammen med jer her i Danmark?"

2. SNAK MED SIDEMAKKEREN:

- Hvad betyder hjem for dig? Er det stedet, hvor du stammer fra? Er hjem der, hvor du er vokset op? Er hjem der, hvor du bor nu?
- Hvad gør at du føler dig hjemme?

3. SE VIDEO MED TITLEN AHMAD

Ahmad og hans familie er på flugt. Først fra Syrien. Senere fra Egypten. Hans far meldes savnet, frygtes død og Ahmad mister kontakten til ham.

I Danmark drømmer Ahmad om at blive politibetjent. Det eneste, han mangler for at opnå det, er at få et dansk statsborgerskab. Han ønsker at blive anerkendt som dansker og "kæmper for chancen til at kalde Danmark mit hjem".

4. DESIGN TAPET NR. 1 MED PERSONLIGE TING FRA DIT HJEM

- Design et tapet, som fortæller noget personligt om dig og/eller det hjem, som du holder af. Hvordan tror du, at det ville føles pludselig at blive tvunget til at skulle flygte fra dit hjem?
- Motivet kan være ting, som ville være vigtige for dig at tage med fra dit hjem, hvis du skulle flygte over hals og hoved sammen med din familie.
- Den økonomiske værdi af de ting, du vælger at tegne, skal du ikke tænke på.
- Du kan tegne samme motiv mange gange eller hele tiden finde på flere ting.

5. SE VIDEO MED TITLEN MURAD

I Danmark oplever Murad at blive set som en byrde frem for en ressource og føler sig derved umyndiggjort. Han forstår sig selv som en helt almindelig universitetsstuderende, som får tiden til at gå med helt almindelige hverdagsting som alle andre. Murad ønsker "Vi skal prøve at blive bedre til at se mennesker som værende det, de selv har lyst til at være".

6. SNAK MED SIDEMAKKEREN:

- Er der situationer, som du kender til, hvor du har oplevet, ikke at blive set som det menneske du er?
- Er det nogle gange svært for dig at holde fast i hvem du er, hvis andre har en forudfattet mening om dig eller måske har ret til at bestemme over dig?
- Kommer du også selv nogle gange til at putte andre i kasser, inden du kender dem godt?

7. SE VIDEO MED TITLEN EYMAN

Eyman giver et indblik i, hvordan kravene til at opnå permanent opholdstilladelse, kan være en hæmsko for at følge sine drømme. Det at tage en uddannelse tæller nemlig ikke med i forhold til at opnå permanent opholdstilladelse, hvilket fuldtidsarbejde til gengæld gør.

Mange unge med flugterfaringer står derfor overfor at skulle vælge mellem uddannelse eller arbejde. Eyman ønsker et "normalt liv", hvor hun ikke skal tænke på alt det svære, som hun har oplevet. Hun higer efter at lægge det bag sig og ser det rødbedefarvede danske pas som et tegn på fred samt en ende på rodløsheden.

8. SNAK MED SIDEMAKKEREN:

- Forestil at du står i det dilemma: Ville du arbejde fuldtid for at blive i Danmark - eller ville du studere og følge dine drømme og så til gengæld risikere ikke at få opholdstilladelse. Hvad ville du vælge og hvorfor?

9. DESIGN TAPET NR. 2 TIL ET DRØMMEHUS – DET SKAL VÆRE ET EKSOTISK TAPET

- Forestil dig at du er flyttet til et land med en anderledes kultur omkring mønstre end den, vi kender fra vores ofte måske lidt minimalistiske indretning i Danmark.
- Design dit eget smukke og dekorative tapet med for eksempel inspiration fra puder, tæpper, planter eller andre pyntegenstande i Eymans hjem.
- Se evt. første del af videoen igen, hvor du koncentrerer din opmærksomhed på mønstre/ornamentik i hendes hjem.

10. SE VIDEO MED TITLEN JASMIN

Jasmin taler om det paradoksale ved at leve i rolige Danmark, at være dansk-iraner, imens revolutionen raser i Iran. Hun er i et limbo: Hun føler sig privilegeret over at leve sit liv i Danmark, men har samtidig svært ved "at nyde den frihed jeg har adgang til", når hun ved at andre kæmper og lider. Hun finder støtte i at dele sine tanker med andre, som har oplevet den splittelse.

11. SNAK MED SIDEMAKKEREN:

- Kan man være glad, når man ved at andre i familien eller nære venner har det svært?
- Har du prøvet at stå op for dig selv eller en ven, der bliver uretfærdigt behandlet?
- Tror du det hjælper med fysiske demonstrationer, boykots eller protestaktioner som for eksempel at nogle iranske kvinder klipper sit lange hår kort?

12. DESIGN TAPET NR. 3 MED ORD, SYMBOLER ELLER GRAFFITI

- Du kan bruge slagord fra demonstrationer, som du har hørt om, eller som du kan forestille dig.
- Denne gang må tapetet gerne være lidt rå. Det kan bestå af ord og sætninger men også gerne små symboler som for eksempel flag.
- Der kan for eksempel stå stop execution, women life freedom eller måske bare STOP.
- Du må også gerne bruge slogans, du selv finder på.

13. SE VIDEO MED TITLEN FIDAN

Fidan føler sig klemmt mellem to verdener. Hun skildrer de negative kommentarer, hun modtager, for eksempel om at være kvinde og spille fodbold.

Hun ønsker, at vi i stedet kunne løfte hinanden, og blive fri for andres fastlåste idéer om, hvordan man burde være. Fidan drømmer om "friheden til at være mig selv".

14. DESIGN TAPET NR. 4 - ET DYSTERT, MÅSKE MØRKT TAPET. VÆLG MELLEMLIG UD GANGSPUNKTER:

1. Design et tapet med symboler på adskillelse og ufrihed. Det kan være tremmer, hegn, pigtråd, løftede pegefingre, skrappe øjne, hævede øjenbryn og knækkede stiger. Måske et dunkelt tapet med kun små lysglimt rundt omkring.
2. Design et tapet med en stemning som fra et flimrende febermareridt. Det kan symbolisere krig, naturkatastrofer, uvejr eller andet, som vi alle er bange for som for eksempel ensomhed og død.

15. SE VIDEO MED TITLEN AHIN

Ahin drømmer om at blive selvstændig og være sin egen chef. Hun drømmer om at åbne et bageri eller en cafe, hvor hyggen skal være i centrum.

Hun ønsker at skabe rum for mangfoldighed. Ahin ønsker også, at der kan opstå brobygning og at folk vil tænke over skønheden i menneskers forskellighed.

16. SNAK MED SIDEMAKKEREN:

- Kan man skabe fred ved at drikke kaffe sammen?
- Hvordan kan vi skabe plads til mangfoldighed og forskellighed – er der andre måder vi kan gøre det på?
- Hvordan kan vi bruge vores forskelligheder til noget godt?

17. DESIGN TAPET NR. 5 TIL EN HYGGELIG CAFE, SOM GERNE VIL FREMSTÅ SOM INDBEGREBET AF DANSK HYGGE

- Tapetet kan lægge op til fredelige snakke - endda mellem politisk uenige personer.
- Det kan for eksempel bestå af delikatesser, drinks og forfriskninger, som du synes, kan skabe en indbydende stemning, hvor man føler sig velkommen. Det kan fx også være stearinlys, katte eller blomster fra haven.

18. SE VIDEO MED TITLEN ZUHAL

Zuhal skriver brev til sin lille datter, Eliana. I brevet beskriver hun sit håb om, at Eliana aldrig skal flygte eller opleve at have "hjemve uden at vide, hvor hjem er".

Zuhal beskriver de kulturmøder hun har haft og fortæller om at tilhøre en etnisk minoritet i Danmark. Hun drømmer om et Danmark, hvor hendes datter kan vokse op, uden splittelse. En verden, hvor man anerkendes og respekteres, lige meget hvem man er eller hvor man kommer fra.

19. DESIGN TAPET NR. 6 OMKRING FRED OG MANGFOLDIGHED

- Brug gerne friheds- og fredsmotiver.
- Det kan for eksempel være fredsduer, venner fra forskellige kulturer, ansigter af mennesker i forskellige farver, eller det kan være øjne i mange variationer, hjerter, hænder der mødes, hænder samlet i taknemmelighedstegn eller emojis.

Del 2:

Se videoen med kunstneren Parul Mohda

Find filmene [her](#),
eller scan QR-koden

Parul Modha er visuel kunstner. Hun er ikke selv flygtning, men er blevet flyttet meget rundt i verden.

I sin kunst arbejder Parul med tilstanden med de daglige situationer, beslutninger og dilemmaer, som man møder, når man ubevidst tilegner sig nye normer og gradvist indlejrer en anden kultur i sin bevidsthed.

Paruls forældre med indisk baggrund voksede op i Østafrika, men blev af diktatoren Idi Amin tvunget til at forlade Uganda i 1973. De flyttede til England,

da Parul var 3 år gammel, og siden 1998 har hun valgt at bo og arbejde i Danmark.

Oplevelsen af at være rykket op med rode, eller at føle sig fremmedgjort i forhold til verden omkring sig, gjorde et stærkt indtryk på Parul. Samtidig åbnede det op for en tilværelse, der gav mulighed for indblik i mange forskellige kulturer, sprog og måder at leve sit liv på. Begge dele er væsentlige komponenter i Paruls kunstneriske arbejde. Se flere billeder på www.parulmodha.com

Del 3:

Skab dit eget collagebillede

Lav et kontrastfyldt billede, hvor du viser et harmonisk og trygt hjem/sted, hvor idyllen trues eller forstyrres på en eller anden måde.

Motivet kan være et roligt og blødt hjørne med masser af puder, hvor du kunne have lyst at putte dig ned under en dyne eller et hyggeligt værelse, hvor du kunne tænke dig at hygge med dine venner. Det kan også være en blomstrende have, en campingvogn, en kuffert, en by eller noget helt andet, som virker behageligt på dig.

Kontrasten til den gode stemning kan måske komme ind i dit billede som et minde eller som en trussel ude i fremtiden. Truslen/det negative kan komme fra et hjørne, fra under sofaen, gennem et vindue, som en tanke boble eller på en mere abstrakt måde.

Kontraster er vigtige elementer i dit billede, især kontrasten mellem det idylliske og det disharmoniske. Men du må også meget gerne arbejde med kontraster mellem varme og kolde farver, lys og mørke samt kantede og bløde/organiske former.

Kort fortalt regner man gul, orange og rød for de varme farver og blå og violet for de kolde farver. Varme og kolde farver kan også skabe dybde i dit billede. Varme farver og lyse nuancer træder frem og virker tættere på os end kolde farver og mørke nuancer, som virker mere fjerne.

Se oversigt over farver og farvesymbolik [her](#), eller scan QR-koden

Du bestemmer selv, om der skal indgå mennesker eller måske dyr/fugle i dit billede.

Citat fra første video: *"Jeg sammenligner mig nogle gange med en fugl. En fugl prøver altid at lave en rede, men den bor ikke et fast sted. Hvis der sker noget, så flyver fuglen videre og bygger sig en ny rede, og sådan fortsætter fuglen. Det er ikke nemt, det er slet ikke nemt".*

Det kontrastfyldte billede skal laves ved at du bruger dine tapeter som collage på karton.

I stedet for at bruge for eksempel landkort til din collage som Parul, skal du bruge dine tapeter som collage.

Du kan også klippe strimler i dine tapeter og flette dem sammen, som Parul har gjort, så får du et lidt mere abstrakt udtryk.

Mindst 4 af dine tapeter skal indgå i dit færdige collagebillede, og du kan vælge lidt eller meget af hver tapet. Hvis nogle af tapeterne er blevet så flotte, at du ikke nænner at klippe i dem, må du lave en variation mere af det til at klippe ud af.

Fremgangsmåde collagebillede

1. TAG ET STYKKE KRAFTIGT KARTON I A3STØRRELSE.

Det skal du bruge til at samle din collage på.

2. FIND DINE TAPETER. DU SKAL NU KLIPPE ELLER RIVE FORMER UD AF DINE TAPETER.

Du kan vælge direkte at bruge motiverne fra dine tapeter til billedet.

Eller du kan vælge at tegne nye/andre motiver på bagsiden af tapeterne og klippe ud efter dem. Når du så vender tapetet med forsiden opad igen, har du et mere abstrakt eller mønstret motiv.

3. ARRANGER MOTIVERNE OG EVENTUELLE ANDRE UDKLIPPEDE/UDREVNE FORMER PÅ DET KRAFTIGE KARTON.

Brug god tid på at eksperimentere med forskellige muligheder for placering af delene, indtil du finder den rigtige komposition.

4. LIM COLLAGEDELENE FAST PÅ BAGGRUNDEN.

5. ARBEJD VIDERE MED AT SKABE ET SAMMENHÆNGENDE BILLEDE.

Du kan evt. vælge helt eller delvist at dække det oprindelige tapet, efter det er limet på dit billede.

Fordelen ved collage teknikken er, at du i stedet for at viske ud, kan blive ved med at komme flere lag på dit billede, indtil du er tilfreds.

Brug for eksempel flere farver eller lav stregtegninger.

Måske er det en god ide at samle eller fremhæve nogle af konturerne/linjerne med for eksempel en sort tus til sidst.

6. HVIS DU HAR GOD TID, KAN DU OPNÅ FINE EFFEKTER VED FORSIGTIGT AT BRODERE OVENPÅ DIT BILLEDE.

Tråden kan sættes fast på bagsiden af kartonet med maler-tape.

7. FIND PÅ EN TITEL TIL DIT BILLEDE.

Eksempler på collagebilleder til inspiration:

Parul Modha tryk [her](#), eller scan QR-koden

Julie Nord tryk [her](#), eller scan QR-koden

Julie Liger-Belair tryk [her](#), eller scan QR-koden

Del 4:

Udstilling, ophængning og præsentation

1. I SKAL NU LAVE EN UDS STILLING MED ALLE JERES BILLEDER.

Hvis det kniber med væglads, må I være kreative og evt. tage borde, staffelier, podier, skillevægge og gulvplads til hjælp.

Husk at invitere nogle fine gæster som I kan vise jeres udstilling til.

2. SKRIV BILLEDETS TITEL OG EVT. DIT EGET NAVN PÅ ET LILLE STYKKE HVIDT KARTON.

Placer den lille tekst ved siden af dit billede.

3. SÅ ER DET TID TIL FERNISERING (ÅBNING AF UDS STILLINGEN)

Hvem har lyst til at fortælle kort om processen til gæsterne?

4. SERVER EVT. ET GLAS BOBLER, SAFT ELLER JUICE FOR GÆSTERNE – OG JER SELV.

Hendes Majestæt Dronning Margrethe den anden, indvier FLUGT den 25/6 2022

Inspiration til yderligere arbejde med Flygtninge

Med epidemi i hælene

Biologi og Historie

Smitsomme sygdomme og epidemier, som kolera, tuberkulose, Sars eller Corona har altid været en del af menneskehedens historie og særligt i perioder med uro og ekstreme omstændigheder, som fx når mange mennesker er på flugt og samles i store lejre, hvor der kan være udfordringer med både lægehjælp og de sanitære forhold.

"Med epidemi i hælene" er et undervisningsmateriale, udviklet af Vardemuseerne under den første Corona Nedlukning i 2020 og der retter sig imod undervisningen i særligt Biologi og historie.

Materialet er [her](#),
eller scan QR-koden

Supplerende opgaver til forløbet:

Mennesker bag Pigtråd

Forløbet Mennesker bag pigtråd var det oprindelige forløb udviklet til Vi i naturskolen. Forløbets primære aktivitet med kufferter og rollespil indgår fortsat i det nye forløb.

Undervisningsmateriale til det oprindelige forløb indeholder forskellige aktiviteter som I kan supplere med.

Materialet er [her](#),
eller scan QR-koden

Nærværende undervisningsmateriale og forløbet "På Flugt" er lavet af en arbejdsgruppe, bestående af lærere og medarbejdere fra Varde Kommunes skoler, samt nedenstående eksterne formidlere.

**Tovholder på forløb og udvikling,
samt materiale ansvarlig**

Troels Riknagel
NaturKulturVarde
Mail: TR@NaturKulturVarde.dk

**Formidler og udvikler på forløb
og materiale**

Trine Just Hansen
NaturKulturVarde
Mail: mv@NaturKulturVarde.dk

**Udviklere på kunstneriske
elementer i forløb og materialet**

Kate Skjarning
Visuel kunstner
Mail: mail@kateskjarning.dk

Susie Kilsgaard
Udviklingskonsulent
Mail: skil@vardebib.dk